

Cấu trúc điều khiển trong Java

CN.TRÀN HẢI LONG

BỘ MÔN CNPM - KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN - TRƯỜNG ĐHSPHN

EMAIL: longth@hnue.edu.vn

PHONE: 0966736098

Nội dung

- L Cấu trúc rẽ nhánh trong Java
- II. Cấu trúc lặp trong Java

- Dùng để giải quyết các bài toán xử lý công việc đi kèm với mệnh đề điều kiện.
- ❖ Ví dụ:
 - Nếu là thứ 2, mình sẽ học toán.
 - Nếu là thứ 3, mình sẽ học văn.

- 1.1 Cấu trúc if...else
- 1.2 Cấu trúc switch...case
- 1.3 Một số ví dụ

1.1 Cấu trúc if...else

1.1 Cấu trúc if...else

- Giải quyết công việc nếu thỏa mãn mệnh đề điều kiện.
- Các mệnh đề điều kiện được xử lý tuần tự.

1.1 Cấu trúc if...else

Các dạng mệnh đề ifelse	Ví dụ
<pre>if(bieu_thuc_dieu_kien){ //Thực hiện công việc }</pre>	<pre>int a = 4; if(a%2 == 0){ System.out.println(a + " la so chan"); }</pre>
<pre>if(bieu_thuc_dieu_kien){ //Công việc 1 }else{ //Công việc 2 }</pre>	<pre>int a = 4; if(a%2 == 0){ System.out.println(a + " la so chan"); }else { System.out.println(a + " khong la so chan"); }</pre>
<pre>if(bieu_thuc_dieu_kien1){ //Công việc 1 }else if(bieu_thuc_dieu_kien2){ //Công việc 2 }else{ //Công việc 3 }</pre>	<pre>int a = 4; if(a < 2){ System.out.println(a + " nho hon 2"); } else if(a == 2){ System.out.println(a + " bang 2"); } else { System.out.println(a + " lon hon 2"); }</pre>

1.2 Cấu trúc switch...case

1.2 Cấu trúc switch...case

- Giải quyết công việc nếu thỏa mãn mệnh đề điều kiện.
- Các mệnh đề điều kiện được xử lý cùng một lúc thông qua cơ chế so sánh key value.
- Key: Là một giá trị hoặc 1 biến.
- * value1, value2,... là các hằng số giá trị để so sánh với key.
- * break: Là lệnh ngắt khỏi switch...case khi công việc thực hiện xong.
- default: Là đại diện cho các trường hợp không xuất hiện trong case.

1.2 Cấu trúc switch...case

```
Các dạng mệnh đề switch...case
                                                                                                              Ví du
switch(key){
                                                            int thu = 2:
                                                            switch(thu){
  case value1:
   //Thực hiện công việc khi key = value1
                                                              case 2:
                                                                System.out.println("Hoc Toan"); break;
   break:
  case value2:
                                                              case 3:
   //Thực hiện công việc khi key = value2
                                                                System.out.println("Hoc Van");
                                                                                                 break;
                                                              default:
   break;
                                                                System.out.println("Duoc nghi"); break;
  default:
   //Thực hiện công việc khi key != value1, value2
   break;
switch(key){
                                                            switch(thu){
 case value1:
                                                              case 2:
  case value2:
                                                              case 4:
   //Thực hiện công việc khi key = value1, value2
                                                                System.out.println("Hoc Toan"); break;
   break:
                                                              case 3:
  case value3:
                                                              case 5:
   //Thực hiện công việc khi key = value3
                                                                System.out.println("Hoc Van");
                                                                                                 break:
   break:
                                                              default:
                                                                System.out.println("Duoc nghi"); break;
  default:
   //Thực hiện công việc khi key != v1, v2, v3
   break;
```


1.3 Một số ví dụ

01001 10001 000100 100010 1000

L Cấu trúc rẽ nhánh trong Java

1.3 Một số ví dụ

Ví dụ 1: Viết chương trình giải phương trình bậc 1: ax + b = 0

```
1 package com.hnue.myproject.package1;
 2 public class SinhVien {
       public static void main(String[] args) {
           double a = 4, b = 5.7;
           if(a == 0 & b == 0)
               System.out.println("Phương trình " + a + "x + " + b + " = 0 vô số nghiêm");
           else
               if(a == 0 && b != 0)
                   System.out.println("Phương trình " + a + "x + " + b + " = 0 vô nghiệm");
               else
                   System.out.println("Phương trình" + a + "x + " + b + " = 0 có nghiêm x = " + -b/a);
21 }
Phương trình 4.0x + 5.7 = 0 có nghiệm x = -1.425
```


1.3 Một số ví dụ

Ví dụ 2: Viết chương trình nhập vào 2 số thực x, y và phép toán +, -, *, /.

- Nếu là + thì in ra kết quả x + y.
- Nếu là thì in ra kết quả x y.
- Nếu là * thì in ra kết quả x * y.
- Nếu là / thì in ra kết quả x / y (y = 0 thì thông báo không chia được).

1.3 Một số ví dụ Ví dụ 2:

```
☑ SinhVien.java ⋈
 1 package com.hnue.myproject.package1;
 2 public class SinhVien {
       public static void main(String[] args) {
           double x = 6, y = 4;
           char phepToan = '/';
           switch(phepToan)
                   System.out.println(x + " + " + y + " = " + (x + y)); break;
              case '-':
                   System.out.println(x + " - " + y + " = " + (x - y)); break;
               case '*':
                   System.out.println(x + " * " + y + " = " + (x * y)); break;
               case '/':
                   if(y != 0)
                       System.out.println(x + " / " + y + " = " + (x / y)); break;
                   else
                       System.out.println("Không chia được vì mẫu số y = 0"); break;
23
24
25 }
                                                                                                  6.0 / 4.0 = 1.5
```


- Dùng để giải quyết các bài toán mà công việc cần lặp đi lặp lại nhiều lần.
- ❖ Ví dụ:
 - Nhập giá trị cho các phần tử trong mảng.
 - Tìm tất cả các số nguyên tố nhỏ hơn 1000.
- Có 3 loại vòng lặp trong Java:
 - for
 - while
 - do...while

- 2.1 Cấu trúc lặp for
- 2.2 Cấu trúc lặp while
- 2.3 Cấu trúc lặp do...while
- 2.4 Các lệnh dừng vòng lặp

2.1 Cấu trúc lặp for

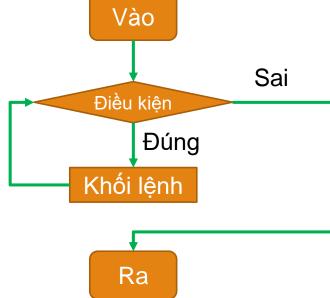

2.1 Cấu trúc lặp for

Thực hiện lặp đi lặp lại công việc với số lần lặp xác định.

```
for (biểu_thức_1; biểu_thức_2; biểu_thức_3) {
    //Thực hiện công việc
}
```

Lưu đồ:

- B1: Khởi tạo biến điều kiện
- **B2**: Kiểm tra điều kiện
 - Nếu đúng thì thực hiện khối lệnh.
 - Nếu sai thì thoát khỏi vòng lặp.
- **B3**: Thay đổi biến điều kiện theo **biểu_thức_3**. Quay lại B2.

2.1 Cấu trúc lặp for

Giải thích:

- Biểu_thức_1: Khởi tạo giá trị ban đầu cho biến điều khiển của vòng lặp.
- Biểu_thức_2: Là biểu thức Logic thể hiện điều kiện để tiếp tục vòng lặp.
- Biểu_thức_3: Phép gán dùng thay đổi giá trị biến điều khiển.

Nhận xét:

- Biểu_thức_1 lúc nào cũng chỉ đc tính toán 1 lần mỗi khi gọi thực hiện vòng lặp for.
- Biểu_thức_2, 3 và thân vòng for có thể thực hiện lặp lại nhiều lần.

2.1 Cấu trúc lặp for

Lưu ý:

- Nếu biểu_thức_2 không có, vòng for được xem là luôn đúng và sẽ lặp vô hạn. Muốn thoát khỏi vòng for chúng ta phải dùng 1 trong 3 lệnh break, goto hoặc return.
- Trong thân vòng for có thể chứa các cấu trúc điều khiển và lặp khác nhau.
- Khi gặp lệnh break, cấu trúc lặp sâu nhất sẽ thoát ra.
- Trong thân for có thể dùng lệnh goto để thoát khỏi vòng lặp và đến vị trí mong muốn.
- Trong thân for có thể dùng lệnh return để thoát khỏi vòng lặp và đến trở lại một hàm nào đó.
- Trong thân for có thể dùng lệnh continue để chuyển đến đầu vòng lặp và bắt đầu điều kiện lặp tiếp theo.

2.1 Cấu trúc lặp for

❖ Ví dụ: Viết chương trình in ra màn hình câu "Hello world lần i" 3 lần trong đó i (i <= 3) là số thứ tự mỗi lần lặp.</p>

```
🔝 SinhVien.java 🔀
 1 package com.hnue.myproject.package1;
 3 import java.util.Scanner;
  5 public class SinhVien {
        public static void main(String[] args) {
            for(int i = 1; i <= 3; i++)
                System.out.println("Hello world lan " + i);
12 }
Hello world lan 1
Hello world lan 2
Hello world lan 3
```


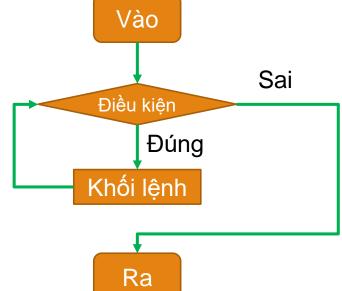
2.2 Cấu trúc lặp while

2.2 Cấu trúc lặp while

* Thực hiện lặp đi lặp lại công việc khi biểu thức điều kiện vẫn còn đúng.

* Cú pháp:
while (biểu_thức_điều_kiện) {
//Thực hiện công việc
}
Vào
* Lưu đồ:

- Kiểm tra điều kiện
 - Nếu đúng thì thực hiện khối lệnh.
 - Nếu sai thì thoát khỏi vòng lặp.

2.2 Cấu trúc lặp while

Giải thích:

biểu_thức_điều_kiện: Có thể là một biểu thức logic hoặc giá trị.

Nhận xét:

- Trong thân vòng while có thể chứa các cấu trúc điều khiển khác.
- Trong thân vòng while có thể dùng lệnh continue để quay về đầu vòng lặp.
- Muốn thoát ra khỏi vòng while có thể dùng 1 trong các lệnh break, goto, return.

2.2 Cấu trúc lặp while

* Ví dụ: Viết chương trình in ra màn hình câu "Hello world bằng vòng lặp while lần i" 3 lần trong đó i (i <= 3) là số thứ tự mỗi lần lặp.

```
1 package com.hnue.myproject.package1;
  3 public class SinhVien {
         public static void main(String[] args) {
              int i = 1;
              while(i < 4) {
                   System.out.println("Hello world bang vong lap while lan " + i);
                   i++;
10
11 }
12
<terminated> SinhVien [Java Application] C:\Users\HaiLong\.p2\pool\plugins\org.eclipse.justj.openjdk.hotspot.jre.full.win32.x86_64_14.0.2.v20200815-0932\jre\bin\javaw.exe
Hello world bang vong lap while lan 1
Hello world bang vong lap while lan 2
Hello world bang vong lap while lan 3
```


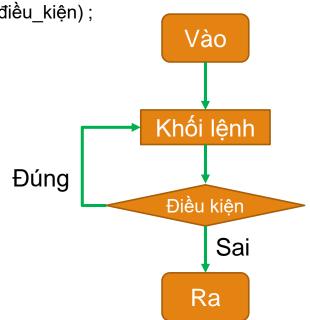
2.3 Cấu trúc lặp do...while

2.3 Cấu trúc lặp do...while

- * Thực hiện lặp đi lặp lại công việc khi biểu thức điều kiện vẫn còn đúng.
- //Thực hiện công việc
 } while (biểu_thức_điều_kiện);

 Lưu đồ:

- **B1**: Thực hiện công việc
- B2: Kiểm tra điều kiện
 - Nếu đúng thì quay lại bước B1.
 - Nếu sai thì thoát khỏi vòng lặp.

Cú pháp:

2.3 Cấu trúc lặp do...while

Giải thích:

biểu_thức_điều_kiện: Có thể là một biểu thức logic hoặc giá trị.

Nhận xét:

- Trong thân vòng do...while có thể chứa các cấu trúc điều khiển khác.
- Trong thân vòng do...while có thể dùng lệnh continue để quay về đầu vòng lặp.
- Muốn thoát ra khỏi vòng do...while có thể dùng 1 trong các lệnh break, goto, return.
- ♣ Lưu ý: Vòng lặp do...while sẽ thực hiện công việc ít nhất 1 lần.

2.3 Cấu trúc lặp do...while

❖ Ví dụ: Viết chương trình in ra màn hình câu "Hello world bằng vòng lặp do…while lần i" 1 lần trong đó i (i > 3) là số thứ tự mỗi lần lặp.

```
1 package com.hnue.myproject.package1;
  3 public class SinhVien {
          public static void main(String[] args) {
               int i = 1;
               do{
                    System.out.println("Hello world bang vong lap do...while lan " + i);
                    i++;
               while(i > 3);
10
11 }
12
■ Console ※
<terminated> SinhVien [Java Application] C:\Users\HaiLong\.p2\pool\plugins\org.eclipse.justj.openjdk.hotspot.jre.full.win32.x86_64_14.0.2.v20200815-0932\jre\bin\javaw.exe
Hello world bang vong lap do...while lan 1
```


2.4 Các lệnh dừng vòng lặp

2.4 Các lệnh dừng vòng lặp

Lệnh break:

- Được sử dụng để ngắt khỏi các vòng lặp hoặc cấu trúc điều khiển khi cần thiết.
- Được sử dụng cho các bài toán không biết trước được khi nào dừng hoặc biểu thức điều kiện lặp quá phức tạp phải biểu diễn trong thân vòng lặp.

- 2.4 Các lệnh dừng vòng lặp
- Lệnh break:
 - Ví dụ: Sử dụng break với vòng lặp for

```
1 package com.hnue.myproject.package1;
 2 public class SinhVien {
       public static void main(String[] args) {
            for(int i = 1; i <= 10; i++)</pre>
                if(i > 3)
                    break;
                else
                    System.out.println("Hello world lan thu " + i);
Hello world lan thu 1
Hello world lan thu 2
Hello world lan thu 3
```


2.4 Các lệnh dừng vòng lặp

Lệnh continue:

- Được sử dụng để ngắt khỏi lần lặp hiện tại và bắt đầu lần lặp tiếp theo.
- Được sử dụng khi giá trị trong thân vòng lặp không thích hợp để thực hiện công việc nữa, cần bỏ qua để sang lần lặp tiếp theo.

- 2.4 Các lệnh dừng vòng lặp
- Lệnh continue :
 - Ví dụ: Sử dụng continue với vòng lặp for

```
1 package com.hnue.myproject.package1;
 2 public class SinhVien {
       public static void main(String[] args) {
          for(int i = 1; i <= 10; i++)
               if(i\%2 == 0)
                   continue;
               else
                   System.out.println(i);
16
```

